

UİS İLE TAŞERONLUK DAHA DA YAYGINLAŞTIRILACAK

Aydınlık Gazetesi, 28 Şubat 2012

Yıldırım Koç

Günümüzde sendikaların (bir parça haklı olarak) sürekli yakındıkları konu, taşeronluktur. “Bir parça haklı olarak” dedim, çünkü ellerindeki bazı olanakları yıllardır kullanmamakta ısrar ediyorlar.

Bu olanaklardan birincisi ve en önemlisi, merkezi yönetim tarafından yapılan ihalelere ilişkin şartnamelere konması gereken bir hükümdür. Bu düzenlemeye göre, ihaleleri alan müteahhit veya taşeron, çalıştıracağı işçilere, o işkolunda bağlanmış olan toplu iş sözleşmelerinde belirlenen ücretlerden daha düşük ücretler veremez, daha kötü çalışma koşulları sağlayamaz. Sendikalarımız, yıllardır var olan bu haklarını kullanma konusunda büyük bir aymazlık, bilgisizlik ve ürkeklik içindedir.

İş Kanunu'nun 2. maddesinde yer alan ve bir yönetmelikle açıklık kazandırılmış işçi lehine hükümler de sendikalarımız tarafından kullanılmamaktadır.

Sendikalarımız bu iki olanaktan yararlanmazken, sermayedar sınıf ve AKP, sendikalar uyanmadan ve cesaret kazanmadan bu olanaklardan birini ortadan kaldırmak için Ulusal İstihdam Stratejisinde adım atmaktadır.

Sendikalarımız hiç olmazsa şimdi uyansınlar; bırakın yeni hak almayı, ellerindeki hakkı kaybetmemek ve ardından da kullanmak için gereken çabayı göstereyin.

İş Kanunu, asıl işin bir bölümünün taşerona verilebilmesi için “işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler” koşulunu aramaktadır.

Bu konuyu düzenleyen Alt İşverenlik Yönetmeliği ise 27.9.2008 tarihli *Resmi Gazete*'de yayımlanarak bu tarihte yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğe göre, “Alt işverene verilen iş, işyerinde mal veya hizmet üretiminin yardımcı işlerinden olmalıdır. Asıl işin bölünerek alt işverene verilmesi durumunda ise, verilen iş işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren bir iş olmalıdır... Alt işveren, daha önce o işyerinde çalıştırılan bir kimse olmamalıdır. Ancak daha önce o işyerinde çalıştırılan işçinin bilahare tüzel kişi şirketin ya da adi ortaklığın hissedarı olması, alt işveren ilişkisi kurmasına engel teşkil etmez.”

Yönetmeliğe göre, “Alt işverenlik sözleşmesinde... Bir işyerinde, işletmenin ve işin gereği ile teknolojik sebeplerle uzmanlık gerektiren bir işin alt işverene verilmesi hâlinde, alt işverenin uzmanlığını belgelendirmesi amacıyla sözleşme kapsamındaki işe uygun; iş ekipmanı listesi, iş bitirme belgesi, operatör ve teknik eleman sertifikaları sözleşmeye eklenir.”

Yönetmeliğe göre, “İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik sebeplerle uzmanlık gerektiren iş, mal veya hizmet üretiminin zorunlu unsurlarından olan, işin niteliği gereği işletmenin kendi uzmanlığı dışında ayrı bir uzmanlık gerektiren iştir. İşverenin kendi işçileri ve yönetim organizasyonu ile mal veya hizmet üretimi yapması esastır. Ancak asıl iş; İşletmenin ve işin gereği, teknolojik sebeplerle uzmanlık gerektirmesi şartlarının birlikte gerçekleşmesi hâlinde bölünerek alt işverene verilebilir. Asıl işin bir bölümünde iş alan alt işveren, üstlendiği işi bölerek bir başka işverene veremez.”

Bu düzenlemeler işçi lehinedir. Sendikalar bu olanaktan habersizdir veya kullanmaya cesaret edememektedir. Ancak sermayedar sınıf bu düzenlemelerin farkındadır ve kaldırılmasını istemektedir.

Ulusal İstihdam Stratejisinde “Alt işveren uygulamasına ilişkin kısıtlamalar hafifletilecektir,” denmektedir. Bunun anlamı, sendikaların büyük bir aymazlık, bilgisizlik ve ürkeklik içinde kullanmaktan kaçındıkları bir hakkın ortadan kaldırılacağıdır.

Uyanın.